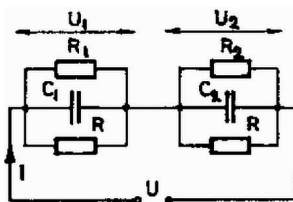

Megoldás. A „szivárgó” kondenzátorok mindegyike egy ideális kondenzátor (C_1, C_2) és egy ellenállás (R_1, R_2) párhuzamos kapcsolásaként fogható fel. A megadott voltonkénti szivárgási áramokból R_1 és R_2 értékei:

$$R_1 = \frac{1 \text{ V}}{10^{-6} \text{ A}} = 1 \text{ M}\Omega \quad \text{és} \quad R_2 = \frac{1 \text{ V}}{0,4 \cdot 10^{-6} \text{ A}} = 2,5 \text{ M}\Omega.$$

Az áramkör eredő ellenállása:

$$R_e = \frac{R_1 R}{R_1 + R} + \frac{R_2 R}{R_2 + R} = \frac{R_1}{1 + R_1/R} + \frac{R_2}{1 + R_2/R},$$

a főágban folyó áram pedig:

$$I = \frac{U}{R_e}, \quad \text{ahol} \quad U = 600 \text{ V}.$$

Ez az áramerősség akkor a legkisebb, ha R_e a legnagyobb, ez pedig a fenti előnyös felírásból láthatóan R legnagyobb értékénél áll be (így kikerülhetjük a deriválás bonyodalmaival). R legnagyobb értéke viszont ∞ , vagyis I akkor minimális (abszolút minimum), ha nem kötünk be ellenállást.

Számítsuk ki a kondenzátorokra jutó feszültségeket:

$$U_2 = \frac{U}{R_1 + R_2} R_2 \approx 430 \text{ V} > 350 \text{ V} \quad \text{és} \quad U_1 = U - U_2 \approx 170 \text{ V}.$$

Látható, hogy ebben az esetben a C_2 kondenzátor átütne. A feladat tehát az, hogy R értékét addig csökkentjük, amíg az U_2 feszültség 350 V nem lesz. Ez a maximális megengedhető feszültség a C_2 kondenzátoron. ($U_2 > U_1$ bármilyen R értékre, tehát a C_1 kondenzátort nem kell vizsgálnunk.) Tehát

$$U_2 = \frac{U}{R_e} \cdot \frac{R_2 R}{R + R_2} = 350 \text{ V},$$

ahonnan

$$R = \frac{(2U_2 - U)R_1 R_2}{UR_2 - U_2(R_1 + R_2)} \approx 0,9 \text{ M}\Omega.$$

Ekkora ellenállás esetén folyik át az áramkörön a legkisebb áram, anélkül, hogy bármelyik kondenzátor átütne.

Borgulya Gábor (Pécs, Nagy Lajos Gimn., III. o. t.)